

Dcera a Karmelka jsou m náhradníma očima

Vrozená degenerace sítnice, která mě postupně připravila o zrak, mě donutila vnímat život hlavně sluchem a hmatem. Každodenní fungování mi usnadňují kompenzační pomůcky, a hlavně pes Karmelka. Ten je pro mě průvodcem mimo domov a členem rodiny.

„Zpočátku jsme nic netušili, vrozenou vadu očí v rodině nemáme a jako holka jsi navlékla nit ouškem jehly ymžiku,“ líčila mi maminka s tím, že na moji oční vadu se přišlo na základní škole. Zatímco tu jsem zvládla v pohodě, na gymnáziu jsem potřebovala sešity bez linek a za šera jsem se špatně pohybovala v terénu. Ale stihla jsem s vyznamenáním vystudovat sociálně-právní nastavbu, což pro mě jako handicapovanou hodně znamenalo.

S dcerkou mi pomáhaly kamarádky

Zrak se mi zhoršoval postupně, ve dvaceti letech jsem si ještě troufla jít sama kamkoli, viděla jsem, byť rozmazaně. V té době jsem se vdala a narodila se mi dcera Iveta. Mateřství jsem zvládala až na drobnosti v pohodě. „Holky, pomůžete mi ostříhat miminku nehty na ručičkách

a nožičkách? To si fakt netroufám,“ prosila jsem kamarádky o pomoc. Když byl dcerce rok, vztah s manželem krachnul, a já zůstala na dítě sama. V Ivetiných třech letech jsem pak potkala muže, s nímž jsem žila v rodinném domku na okraji Prahy, a právě jemu dodnes říká táto. Vlastní otec se k ní nikdy neměl, nemluvě o potížích s placením výživného.

Dcera jsou mé druhé oči

Ivča byla skvělé, zvědavé dítě a často fungovala jako mé náhradní oči. Už v předškolním věku se sama učila číst, znala i číslice, takže mi třeba hlásila: „Mami, ta tramvaj je dvánáctka.“ Bohužel ani láska s druhým partnerem mi nevyšla. Když bylo dceři jedenáct let, zůstaly jsme opět samy, ale tvořily jsme dobrý tým. Vařily

jsem spolu, chodily nakupovat, uklízely. Někdy kolem třicátky už moje vidění zakrývala jakási mlha, dohlédla jsem maximálně na půl metru, a přidalo se trubcové vidění. „Jako kdybyste koukaly do trubky, nemám zorné pole,“ vysvětlovala jsem kamarádkám, které mi pomáhaly s orientací ve městě, v metru. Chodily jsme i s dětmi na výlety, do kina, do divadla, jezdily na dovolené. Kamarádky na tom byly podobně jako já, také neměly chlapa. Na tu dobu mám krásné vzpomínky, které mi už nikdo nevezme. Jenže potíže se zhoršovaly, pokud jsem šla někam sama – a já chodila sama jedenadvacet let do zaměstnání, kde jsem pracovala jako telefonní operátorka – neustále jsem na ulici vrážela do lidí nebo zakopávala na chodníku. „Musím s tím něco udělat,“ sdělila jsem své chápavé, dospívající dceři. To bylo před devíti lety.

U řidiče v kabině

Do té doby jsem nenosila bílou hůl, styděla jsem se za ni. Nakonec jsem se s ní naučila chodit, a navíc jsem se rozhodla, že si pořídím vodícího psa. Dnes nevidím už nic a bez Karmelky, která se stala členem rodiny, si nedokážu život představit. Pomáhá mi na každém kroku a doslova mi zachraňuje život,

kdykoli vyjdeme ven z bytu. Vidomý člověk netuší, co pro nevidomé znamenají reklamní stojany na ulici, špatně parkující auto, nečekaný výkop, díra v chodníku. Karmelka se mnou veškeré nástrahy obchází a umí najít i mezeru mezi auty, abych mohla projít. Zvládne mě ohlídat i před vysokými překážkami, jako jsou závory, větve, snížené vchody, kde bych se mohla praštit. Na povel najde přechod, označí mi schody nahoru i dolů a ukáže mi dveře. Jinak bych musela šmátrat po zdech, než bych našla kliku. Karmelka je zkrátka spolehlivá a právem se v roce 2013 stala vicemistrem na mistrovství republiky vodících psů. I tak jsme ale někdy zažily perné chvíle. Stačí, když nasněží a nejsou vidět obrubníky. To má pak i pes těžké, protože zvuky jsou jiné, tlumené. To musím být hodně opatrná. Ovšem vybavuji si i situace legrační. Jednou jsme nastupovaly do tramvaje a Karmelka vyhledala naprosto správně první dveře, které se otevřely. Ovšem netušila, že panu řidiči je pouze vedro a větrá. A já vlezla rovnou do jeho kabinky, máchala jsem bílou hůl a žádala ho:

Nadační fond Mathilda

založila patronka hraběnka Mathilda Nostitzová. Fond se zaměřuje na podporu projektů, které pomáhají zlepšit kvalitu života nevidomých a slabozrakých. Patří sem pořízení, nákup, chov, výchova a výcvik vodících psů, podpora mladých hudebních interpretů, pořádání jejich koncertů a koupě kvalitních hudebních nástrojů. Zajišťuje též IT podporu a pořádá speciální počítačové kurzy. Vydává zvukový časopis a pečuje o databázi elektronických knih. Pořádá setkání a společenské akce pro zrakově postižené. Více na www.mathilda.cz

V rámci Nadačního fondu Mathilda pořádám přednášky ze života nevidomých

I nevidomé ženy se chtějí líbit a módní přehlídka bořila bariéry mezi vidomými a nevidomými

mýma

Karmelka je můj pomocník na ulici i doma. Je zároveň členem rodiny.

„Můžete mě prosím pustit sednout? To je místo vyhrazené pro nevidomého a psa.“ A on se zcela konsternovaný bránil: „Ale já jsem řidič!“ Oba jsme se od srdce zasmáli.☺

Nevidomá modelka

Doma mi pes nepomáhá, k tomu slouží psi asistenční, ale podá mi spadlou náušnici, minci, kolíček na prádlo, bačkoru, příbor. Z tohoto důvodu nemusí mít vodící pes na ulici košík přes čumák, protože kdyby mi spadla na chodník třeba rukavice, neměl by mi ji čím podat. Čas děsně letí, Karmelku jsem dostala, když jí byly sotva dva roky. Nyní je to jedenáctiletá psí dáma a čeká ji zaslužený důchod. „Jsou to moje oči, miluji ji jako kteréhokoli člena rodi-

ny,“ říkám kudy chodím a samozřejmě počítám s tím, že si ji nechám. Na vodění do práce si ale budu muset pořídit pejska jiného. Se dvěma psy to bude časově náročnější, ale holt na nás Karmelka počká vždycky doma. Od ledna pracuji v Nadačním fondu Mathilda, který pomáhá nevidomým zapojit se snadněji do života zdravých lidí. Práce mě moc baví a využívám při ní veškeré technické vymoženosti pro nás nevidomé. Pomáhá mi i dobrá paměť: „Ty máš v hlavě snad hard disk,“ podivují se spolupracovníci. Doma hojně využívám kompenzační pomůcky, skvělý je třeba rozlišovač barev, protože jinak bych mohla jít mezi lidi s každou ponožkou jinou. S oblečením souvisí i módní přehlídka, kde jsem nedávno

S dcerou Ivetou jsme zvládly i těžká období, výborně si rozumíme a rády vzpomínáme na zájezdy k moři s kamarády

s dalšími nevidomými ženami a se známými herečkami chodila jako modelka na akci ve Ville Pellé v Praze. Byl to zážitek! Kadeřníci nás učesali, vizážistky nalíčily a my trénovaly chůzi podle vodící lišty, jež byla provizorně přidělaná na koberec.

Sluchem, hmatem a intuicí

Je mi šestačtyřicet a života si užívám každým dnem. Prošla jsem těžkými partnerskými rozchody a jako mladé mi zemřeli oba rodiče na rakovinu.

Musela jsem to všechno přežít a vždy se ode dna odrazit. Moje máma mi říkala: „Vydrž, prostě musíš, máš Ivetu,“ a tím jsem se řídila, když se zdálo, že už nemohu dál. Z pětadvacetileté dcery mám dneska velkou radost. Žije s přítelem a úspěšně dostudovala 1. lékařskou fakultu, obory adiktologie a nutriční terapeut. Já mám fajn vidoucího přítele Tibora, kterého jsem poznala kdysi v bývalé práci. Byla to láska „na první pohled“, máme společné koníčky a myslím, že jsme spolu šťastní. Jako každý rok už se nemohu dočkat, až pojedu na letní soustředění s vodícími psy. Naši čtyřnozí kamarádi si tam osvěží dovednosti a já zase poznám nové lidi. Těším se na večery u táboráku, na výlety či prohlídky hradů, zámků a výstav, kde si občas smíme i něco osahat. Svět je fajn, i když ho vnímám hlavně sluchem, hmatem a intuicí.

Blanka Stará, Praha

ZADÁNO PRO PEJSKY

10x balíček přípravků proti hmyzu

Repelent Predator 3D je jedinečný prostorový repelent k ochraně psů před létavým a parazitickým hmyzem. Stačí ho nastříkat kolem venkovní boudy nebo pelišku. Širokospektrální insekticid působí cíleně a vytváří účinnou „moskytiéru“, která odpuzuje hmyz až 24 hodin. Praktická souprava na vytahování klíšťat IXO Protector je v létě nepostradatelnou součástí vybavy všech pejskařů. V soupravě najdete roztok ve spreji a speciální pinzetu. Zatímco roztok klíště okamžitě zneškodní, pinzeta umožní jeho snadné vytažení. Přípravky Nomaad ArtiVit vyrábí česká společnost Vitar, tradiční výrobce vitaminů a doplňků stravy. Více na www.nomaad.cz

	MEŠÍ BRÁŠNA	ROZSUDEK	KRÁTKÉ KABÁTY	KLADNÁ ELEKTRODA	POHYBOVAT SE VZDUchem
CHEM. ZN. MOLYBDENU					LÉKOPIS. OZN. SOLI JM. ZPĚV. ŠPINAROVÉ
NÁSILNĚ OTRHANÉ					
TAJENKA					
NEOCHOTNĚ					
POBÍDKA				ZN. ABTESLY	

Tajenku můžete odeslat jako SMS nebo na www.prekvapeni.cz nebo poštou. Podrobnosti najdete na str. 55.

TAJ 32 19